

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320202196
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320202196.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. X. E., nar. XX.XX.XXXX, v konané zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, bytom ako matka, dieťa rodičov - matky: V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Wolf, s.r.o, IČO: 47 252 987, so sídlom Hlavná 949/53, Galanta, a otca: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

- I. Maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.
- II. Obmedzuje sa výkon rodičovských práv otca, a to v rozsahu práva zastupovať maloletého a práva spravovať jeho majetok.
- III. Matka je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok vo všetkých veciach.
- IV. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 Eur mesačne, ktoré sa zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 10.06.2020.
- V. Dĺžné výživné za obdobie od 10.06.2020 do 31.03.2021 v sume 758,42 Eur sa povoľuje otcovi splácať v splátkach po 20 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia.
- VI. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu v párnom týždni kalendárneho roka od 09:00 hod. do 11:30 hod., pričom stará matka maloletého je oprávnená a povinná byť pri styku maloletého s otcom a otec je povinný jej prítomnosť strpieť.
- VII. Súd určuje, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude bydlisko starej matky maloletého.
- VIII. Matka je povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého v mieste bydliska starej matky maloletého v dostatočnom časovom predstihu pred súdom určeným začiatkom styku otca s maloletým.
- IX. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.
- X. Matka je povinná, za súčinnosti starej matky, zabezpečiť, aby otec realizovaním práva styku neporušil zákaz priblíženia sa k matke maloletého na vzdialenosť kratšiu ako 50 metrov, podľa uznesenia Okresného súdu Galanta, číslo konania 26C/31/2020-37, zo dňa 09.07.2020, a to počas jeho trvania s tým, že sa v čase súdom určenom styku otca s maloletým nebude nachádzať v mieste bydliska starej matky.

XI. Matka maloletého je povinná informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletého a o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach, týkajúcich sa maloletého.

XII. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 10.06.2020 sa matka maloletého T. X., nar. XX.XX.XXXX domáha úpravy rodičovských práv a povinností voči maloletému. Matka sa s otcom zoznámila ako 14 ročná prostredníctvom internetu. Syn sa im narodil po trojročnej známosti. V čase narodenia maloletého navrhovateľka ešte nedosiahla plnoletosť, preto bola za poručníka maloletého ustanovená matka navrhovateľky. Rozhodnutím Okresného súdu Galanta boli vtedy ešte maloletej navrhovateľke priznané jej rodičovské práva a povinnosti voči synovi T. X.. Po narodení sa otec o syna nezaujímal, s matkou komunikoval iba minimálne, nemal záujem byť zapísaný ako otec do rodného listu. Otec žil nespútaným spôsobom života, denne požíval alkohol, marihuanu. Bol neverný. Navrhovateľka ako študentka denného štúdia Strednej zdravotníckej školy v Z. nemala vlastný príjem a spoliehať sa mohla iba na svojich rodičov, s ktorými žila so synom v spoločnej domácnosti. V júli 2019 sa na návrh otca mal. presťahovali do prenajatej garsónky v O.. Snaha o obnovenie partnerského a rodičovského života bola približne po 4 týždňoch spoločného bývania ukončená, nakoľko sa u odporcu začala prejavovať zvýšená agresivita, ktorú vyvolalo vždy požívanie alkoholu zo strany otca ako i užívanie marihuany. Dochádzalo i k fyzickému napadnutiu navrhovateľky, ktorého svedkom bol aj maloletý, ktorý napríklad začal plakať, keď sa navrhovateľkina mama dotkla hlavy navrhovateľky, chcela jej fénovať vlasy a upokojil sa až vtedy, keď sa prestala dotýkať jej hlavy. Odporca od navrhovateľky opakovane žiadal, aby zanechala štúdium, vytykal navrhovateľke, že sa riadne nestará o malého. Staval sa odmietavo k akejkoľvek domácej práci a vždy keď ho poprosila, aby nefajčil v byte, keďže to veľmi škodí ich maloletému synovi, takúto prosbu odignoroval, dokonca neraz cigaretový popol odklepával medzi hračky maloletého. Kvôli stupňujúcemu sa napätiu sa navrhovateľka rozhodla s maloletým stráviť niekoľko dní u rodičov vo V., na čo odporca reagoval hádkou. Matke cez „messenger“ oznámil, že na ich spoločného syna chce zabudnúť a nezáleží mu na tom, či dôjde k určeniu jeho otcovstva. Navrhovateľka rešpektovala odporcovu rozhodnutie a prestala s ním komunikovať, zmenila si telefónne číslo a zablokovala si ho na sociálnych sieťach, aby predišla akémukoľvek ďalšiemu konfliktu s odporcom. V januári 2020 sa odporca pokúsil prostredníctvom navrhovateľkinej kamarátky s navrhovateľkou komunikovať, zaujímal sa najmä o ich spoločného syna. Navrhovateľka po opakovanom naliehaní a presvedčaní pristúpila na ústnu dohodu ohľadom styku odporcu s maloletým a začala ho nosiť za odporcom, ktorý v tom čase už býval u svojich rodičov v dvojizbovom rodinnom dome v J.. Po niekoľkých stretnutiach sa odporca začal navrhovateľke vyhrážať, že jej maloletého vezme, ak ho „nezapíše“ do rodného listu ako otca. Odporca bol dňa 26.02.2020 na základe súhlasného vyhlásenia oboch rodičov zapísaný v knihe narodení ako otec maloletého T. X.. Od marca 2020 sa odporca telefonicky hlavne prostredníctvom viber aplikácie začal navrhovateľke vyhrážať, že jej maloletého vezme, pravidelne ju vulgárne osočuje a ohovára ju na sociálnych sieťach. Neustále sa dožaduje, aby mu maloletého zverila do výchovy a vyhráža sa, že v prípade, ak sa tak nestane navrhovateľku „zničí“ ju pre údajný incident, ku ktorému v skutočnosti nikdy nedošlo. Odporcovu neustále vyhrážanie a osočovanie pôsobia na navrhovateľku veľmi stresujúco, a opodstatnene v nej vzbudzujú dôvodnú obavu, že jej odporca opäť fyzicky ublíži a že jej zoberie syna, čo by na maloletého vzhľadom na jeho vek, silnú naviazanosť na matku a potrebu zabezpečiť citovo stabilné a bezpečné prostredie plné lásky a porozumenia, mohlo pôsobiť veľmi negatívne. Otec nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Dlhodobo si nevie nájsť stabilné zamestnanie. Dlhodobo, v nadmernej miere, užíva alkohol a aj iné omamné látky. Naďalej žije spolu s rodičmi v ich rodinnom dome, kde nie sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého. Otec mal. je odkázaný na materiálnu pomoc rodičov. Na maloletého neprispieva. Jeho nespútaný a záhaľčivý spôsob života je nezlučiteľný so starostlivosťou o dieťa a výchovou maloletého. Navrhovateľka je presvedčená, že dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého T. X. lepšie a v záujme maloletého, vzhľadom na ich hlboké citové naviazanie s maloletým, ako aj s ohľadom na jej rodičovskú stabilitu a prostredie, v ktorom maloletého vychováva. Podľa matky je styk otca so synom aktuálne rizikom. Matka navrhla súdu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, otca by zaviazal k plneniu minimálnej vyživovacej povinnosti a zakázal mu styk s maloletým. Vo veci samej matka navrhla, aby súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloletého

zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec bude povinný prispievať na výživu maloletej sumou 100 Eur mesačne, so splatnosťou do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Matka bude povinná informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletého a priebežne mu podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach, týkajúcich sa maloletého. Vzhľadom na nepredvídateľnosť správania otca, matka nenavrhol konkrétnu úpravu styku. Súčasťou návrhu je aj prepis správ z komunikácie medzi rodičmi maloletého.

2. Okresný súd Galanta, na návrh navrhovateľky, uznesením č.k. 26C/31/2020-37 zo dňa 09.07.2020 zakázal odporcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať navrhovateľku. Súd zároveň zakázal odporcovi priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 50 metrov.

3. Uznesením č.k. 19P/85/2020-17 zo dňa 11.06.2020 súd ustanovil maloletému za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“).

4. Zo správ zo šetrenia kolíznym opatrovníkom vyplýva, že dňa 16.06.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky na adrese V. č. XXX. V domácnosti sa nachádzala matka maloletého, jej maloletý súrodenci, dvojčičky E. a L. (nar. XX.XX.XXXX, navštevujú 3. ročník ZŠ), maloletý syn T. X. a stará matka maloletého F. E. (nar. XX.XX.XXXX). Manžel pani F. sa dlhodobo pracovne nachádza v zahraničí v Z., kde má zabezpečené i bývanie. Rodina býva v rodinnom dome, ktorý pozostáva z troch izieb, kuchyne, kúpeľne a sociálneho zariadenia. Súčasťou rodinného domu je i veľká záhrada. Uvedená nehnuteľnosť je vo vlastníctve manželov E.. Celá domácnosť je zariadená útulným, moderným nábytkom. Čistota a poriadok domácnosti boli na požadovanej úrovni. Mal. T. X. spáva v izbe spoločne so svojou matkou na manželskej posteli, nakoľko už odmieta spať v detskej postieľke. Keďže matka mal. stále študuje na Strednej zdravotníckej škole v Z., na chod domácnosti svojich rodičov finančne neprispieva. V školskom roku 2020/2021 ukončí 4. ročník uvedenej školy. Následne sa plánuje zamestnať v tejto oblasti a popri zamestnaní ďalej študovať na vysokej škole. Toho času je poberateľkou rodičovského príspevku na maloleté dieťa vo výške 270 Eur a prídavku na dieťa v sume 24,95 Eur. Stará matka maloletého poberá invalidný dôchodok 175 Eur a tohto času je nezamestnaná, keďže vypomáha svojej dcére s výchovou a starostlivosťou o maloletého. Starý otec maloletého má príjem cca 2.100 Eur a je poberateľom prídavku na 3 mal. deti. Celkové náklady na domácnosť sú vo výške 160 Eur. Mesačné náklady za internet a TV sú 45 Eur. Maloletý je v evidencii detského pediatra MUDr. H. W. v Q.. Má absolvované všetky očkovania a preventívne prehliadky. Nebýva často chorý. K lekárovi s maloletým chodieval jeho matka. Po dovŕšení veku 3 rokov matka s maloletým chce absolvovať vyšetrenie zraku, nakoľko ona sama nosí okuliare. Maloletý je naďalej plienkovaný. V prípade, že sa im podarí maloletého odplienkovať v septembri 2020 nastúpi do Materskej školy vo V.. Podľa udania matky, otec videl syna približne mesiac pred šetrením. Matka musí syna priviesť za otcom do obce J., v okrese Z.. Otec sa dokáže so synom zahrať, neplače v jeho prítomnosti. Avšak po dlhšej dobe maloletý začne svoju matku hľadať a musí byť nablízku. Otec nevie zabezpečiť starostlivosť o syna, nikdy ho neprebaľoval, nekúpal. Počas šetrenia bol zrejmy veľmi silný citový vzťah maloletého so svojou matkou, pýtal sa jej na ruky. V jej prítomnosti pôsobil spokojným dojmom. Na maloletom bolo vidno, že nemá strach z neznámych ľudí, bol veľmi kontaktný. V čase šetrenia bol čisto oblečený, primerane k počasiu.

5. Dňa 16.06.2020 bolo vykonané šetrenie na strane otca, na adrese J. XX, okres Z.. Otec mal. Býva v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi. Rodinný dom je vo vlastníctve rodičov. Otec mal. zdieľa izbu so svojim 12-ročným bratom. Otec mal. prispieva na chod domácnosti 150 Eur mesačne. Je evidovaný ako nezamestnaný. Od 7/2020 by mal pracovať opäť pre M. E. s mesačným príjmom XXX-XXX Eur.

6. Uznesením č.k. 19P/85/2020-62 zo dňa 02.07.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne, do právoplatného skončenia vo veci samej, zveril do starostlivosti matky, otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 ods. 2, písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletým bol zamietnutý. Predmetné uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 26.08.2020.

7. Dňa 06.11.2020 bolo vykonané opakované šetrenie na strane matky. Nad rámec už zisteného (odsek 4 vyššie) zo správy vyplýva, že matka maloletého navštevuje 4. ročník na Strednej zdravotníckej škole

v Z.. Popri štúdiu brigáduje v oblasti administratívnych činností s príjmom približne vo výške 300 Eur mesačne. Výška zárobku závisí od počtu odpracovaných hodín. Starý otec maloletého je od mesiaca október 2020 doma na Q. v trvaní šesť týždňov. Mal. T. X. nenavštevuje materskú škôlku, ani iné predškolské zariadenia a nachádza sa v celodennej starostlivosti matky. Matka sa k starostlivosti a stretávaniu otca s mal. vyjadrila, že otec sa s maloletým osobne stretol naposledy v mesiaci marec 2020, keď boli na jednodňovej návšteve v domácnosti otca, nakoľko otec maloletého v rodičovskom dome matky nenavštevoval, musela s maloletým zakaždým za ním cestovať do J.. Od mesiaca júl 2020 sa ich vzťah vážne narušil v dôsledku rôznych vyhrážok zo strany otca maloletého a od tej doby nekomunikujú ani telefonicky ani iným spôsobom. Otec maloletého na výživu neprispieva aj napriek uzneseniu súdu. Navrhla, aby bol otec zaviazaný prispievať na výživu sumou 100 Eur mesačne.

8. Dňa 14.10.2020 bolo vykonané opakované šetrenie na strane otca. Nad rámec už zisteného (odsek 5 vyššie) zo správy vyplýva, že otec mal. bol v danom čase nezamestnaný, bez evidencie na príslušnom úrade práce. Nedosahoval žiaden príjem. Na domácnosť rodičom prispieval 200 až 250 eur mesačne. Uviedol, že so synom sa nestretáva, syn k nemu nechodí, nie je s ním v žiadnom kontakte. Má zákaz približovať sa k matke a kontaktovať sa s ňou a to on aj rešpektuje. Výživné na mal. dieťa neplatí. Vzápätí bol poučený o povinnosti platiť výživné.

9. Na pojednávaní dňa 16.11.2020 sa zúčastnili všetci účastníci. Matka zotrvala na návrhu. Keďže sa otec aj naďalej nezaujíma o stretávanie sa s mal., matka nenavrholo upraviť styk otca. Tunajší súd zakázal otcovi kontaktovať sa akýmkoľvek spôsobom na navrhovateľku a zakázal sa jej približovať na vzdialenosť kratšiu ako 50 m. Z uvedeného dôvodu navrhla zaviazat' matku k informačnej povinnosti, aby mal otec pravidelné informácie o maloleťom. Matka navrhuje, aby právo zastupovania a spravovania majetku bolo určené jej s tým, že otec bude v tomto rozsahu obmedzený vo výkone rodičovských práv. Otec si naďalej neplní vyživovaciu povinnosť. Otec vyjadril súhlas s tým, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovanie bude zverené matke. Má záujem sa stretávať s maloletým, preto navrhol upraviť styk na každú sobotu od 09:00 hod. do večera. K návrhu informačnej povinnosti nemal námietky. Rodičia zhodne uviedli, že otec nebol v kontakte s maloletým od marca 2020. Otec uviedol, že sa snažil komunikovať cez matku navrhovateľky, avšak neúspešne. Strana matky absolútne vylučuje možnosť stretávania sa otca s mal. bez prítomnosti matky, alebo bez osoby matkou poverenej. Navrhla, aby v prípade, že súd rozhodne o stretávaní sa otca s maloletým, aby toto stretávanie prebiehalo v prítomnosti starej matky zo strany matky. Maloletý sa vôbec nepýta na otca. Otec uvádza, že malý ho spoznáva, aj keď ho nevidel dlhší čas.

10. Stará matka maloletého, F. E., dala dňa XX.XX.XXXX písomný súhlas k súčinnosti pri realizácii styku otca s maloletým, na čo ju súd pribral do konania uznesením č.k. 19P/85/2020-127 zo dňa 14.12.2020.

11. Matka svoj návrh na obmedzenie rodičovských práv otca v rozsahu zastupovania a spravovania majetku uviedla, že otec vyjadril súhlas s tým, že matka bude maloletého zastupovať a neprejavuje záujem o právo spravovať majetok maloletého. Žije v inom okrese a je vhodné, aby bol riadne zabezpečený výkon týchto práv.

12. Na pojednávanie dňa 18.03.2021 sa nedostavil otec mal., ktorý si prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 15.03.2021, pričom svoju neúčast' neospravedlnil. Súd preto pojednával v jeho neprítomnosti. Matka uviedla, že od posledného pojednávania vôbec nekomunikovali s otcom mal., okrem toho, že otec po prvom pojednávaní kontaktoval matku prostredníctvom SMS s otázkou: „Prinesieš mi malého, áno, nie?“. Matka na túto otázku nereagovala. Matka uviedla, že ku dňu 15.01.2021 prestala poberať rodičovský príspevok. Od konca februára 2021 pracuje na polovičný pracovný úväzok pre zamestnávateľa L., so sídlom v Z., v pracovnej pozícii prekladateľka, administratívne práce. Pracovný čas je flexibilný, s možnosťou výkonu práce doma, s tým, že priemerný mes. príjem je cca 200 Eur mesačne v čistom. Koncom januára 2021 sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti rodičov a od uvedeného času žije v Q. v nájomnom byte (3 a 1/2 izbovom) spolu s priateľom. Priateľ pracuje vo firme L., v prac. pozícii šoféra, s príjmom cca 1.200 Eur mesačne. V spoločnej domácnosti nežije nikto iný. Priateľ nemá vyživovaciu povinnosť. Je zdravý. Od septembra 2020 mal mal. navštevovať MŠ, avšak kvôli protipandemickým opatreniam túto nenavštevuje. Z uvedeného dôvodu nevznikli výdavky v súvislosti s návštevou materskej školy. Štúdiom na strednej škole prebieha dištančnou formou, s tým, že pravdepodobne v máji by mala navrhovateľka absolvovať maturitu. Matka navrhovateľky naďalej pomáha so starostlivosťou o maloletého, najmä, keď má matka študijné

povinnosti. Kolízny opatrovník navrhol schváliť návrh matky v celom rozsahu, keďže je v záujme maloletého a zodpovedá výsledkom šetrenia, osobným a majetkovým pomerom rodičov a maloletého. Stará matka maloletého uviedla, že súhlasí s tým, aby bola zaviazaná k súčinnosti, a to v rozsahu prítomnosti pri realizácii styku otca s maloletým každú sobotu v párnom týždni kalendárneho roka od 09:00 hod. do 11:30 hod. K takémuto modelu stretávania sa otca s maloletým nemali ostatní prítomní na pojednávaní výhrady. Súd uskutočnil lustráciu otca maloletého v registri obyvateľov a v sociálnej poisťovni z dôvodu zistenia, či nedošlo k zmene osobných pomerov a príjmov od posledného pojednávania. Otec si totiž nesplnil povinnosť uloženú súdom zdokladovať príjmy. Keďže bolo potrebné čakať na výsledky lustrácie neprímerane dlhý čas, účastníci súhlasili s prejednaním veci a rozhodnutím bez ich prítomnosti a opustili pojednávaciu miestnosť. Súd po obdržaní výsledkov lustrácie, oboznámil tieto výsledky, ukončil dokazovanie a vyhlásil rozsudok tak, ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

13. Situácia na strane matky maloletého: Matka do konca januára 2021 žila spolu s maloletým v domácnosti s rodičov matky, vo V., v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov. Je študentkou Strednej zdravotníckej školy v Z., v súčasnosti 4. ročníka. V spoločnej domácnosti žili aj súrodenci matky, 9-ročné dvojčičky. Matka poberala do 15.01.2021 rodičovský príspevok, v roku 2020 v sume 270 Eur mesačne. Poberá prídavky na dieťa, v roku 2020 v sume 24,95 Eur, v roku 2021 v sume 25,50 Eur. Mala príjem z brigád v sume 300 Eur mesačne. Od konca februára 2021 pracuje na čiastočný úväzok s čistým mesačným príjmom približne 200 Eur. Teda matkin príjem bol v roku 2020 v sume 594,95 Eur, v roku 2021 je približne 225,50 Eur. Matke finančne vypomáhajú rodičia. Jej otec pracuje v Z. s čistým mesačným príjmom v roku 2020 vo výške 2.170,65 Eur. Jej matka nepracuje, keďže matke vypomáhala so starostlivosťou o syna. Je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 175,60 Eur (suma v roku 2020). Matka vlastní OMV. Nemá žiaden úver. Koncom januára 2021 sa matka odsťahovala zo spoločnej domácnosti rodičov a od uvedeného času žije v Q. v nájomnom byte (3 a 1/2 izbovom) spolu s priateľom. Priateľ pracuje vo firme L., v pracovnej pozícii šoféra, s príjmom cca 1.200 Eur mesačne. Priateľ nemá vyživovacie povinnosti. Je zdravý. Pravidelné mesačné výdavky matky sú: cestovné 105 Eur v období, kedy navštevuje školu, školské pomôcky a učebnice 35 Eur, mobil 30 Eur.

14. Situácia na strane otca maloletého: Otec žije v J., spolu s rodičmi a 12-ročným bratom v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov otca. Otec mal. zdieľa izbu spolu s bratom. Z potvrdenia ÚPSVaR Nitra zo dňa 20.10.2020 vyplýva, že bol opakovane evidovaný ako nezamestnaný od roku 2009. Naposledy v období od 21.10.2019 do 11.02.2020. V 1/2020 mu bola vyplatená dávky v nezamestnanosti v sume 318,30 Eur a vo 2/2020 v sume 113 Eur. Z potvrdenia SP zo dňa 21.10.2021 vyplýva, že od 12.02.2020 do 31.05.2020 bol zamestnancom spoločnosti M., spol. s r.o. V období 4-5/2020 dosahoval čistú priemernú mesačnú mzdu 135,44 Eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že v období 2-3/2020 mal vymeriavací základ v sume 168,75 Eur, čo je približne v sume čistého príjmu, ktorý dosahoval nasledovné mesiace (135,44 Eur netto). V období od 01.08.2020 do 25.08.2020 bol zamestnancom spoločnosti F. Q. s.r.o. s čistým mesačným príjmom vo výške 406,26 Eur. Zo šetrenia kolízny opatrovník v októbri 2020 vyplýva, že otec nedosahoval žiaden príjem, bol dobrovoľne nezamestnaný. Teda na základe zistení súdu, v období od 1/2020 do 2/2021 dosiahol otec čistý príjem v sume 1.379,32 Eur, teda 114,94 Eur mesačne. Uviedol však, že na domácnosť rodičov prispieval 200 až 250 eur mesačne. Z uvedeného je zrejmé, že zamlčuje skutočné príjmy, keďže jeho výdavky sú vyššie ako jeho príjem. Počas šetrenia v júni 2020 uviedol, že od 7/2020 by mal pracovať opäť pre M., spol. s r.o. s mesačným príjmom 600-700 Eur, čím potvrdil, že je v jeho schopnostiach dosahovať takýto príjem. Súd teda ustálil príjem otca v sume najmenej 600 Eur mesačne v čistom. Otec potvrdil, že výživné na maloletého neplatí.

15. Situácia na strane maloletého: Žije v spoločnej domácnosti s matkou a jej priateľom v Q.. Pravidelné mesačné výdavky na maloletého sú: strava 200 Eur, oblečenie 140 Eur, hygiena 80 Eur, hračky 50 Eur. Mimoriadne výdavky: očkovanie rotavírus 100 Eur, sedačka do auta 27 Eur, bicykel 30 Eur, cca 13 Eur mesačne. Súd má za to, že za primerané výdavky je možné vzhľadom na vek maloletého považovať: strava 100 Eur, oblečenie 50 Eur, hygiena 30 Eur, hračky a voľný čas 10 Eur, lieky/vitamíny 5 Eur, príspevok na bývanie 50 Eur, mimoriadne výdavky 15 Eur, spolu 260 Eur mesačne. Od septembra 2020 mal maloletý navštevovať materskú školu, avšak kvôli protipandemickým opatreniam túto nenavštevuje. Z uvedeného dôvodu nevznikli výdavky v súvislosti s návštevou materskej školy.

16. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR, ... súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu..., najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 3 ZoR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Podľa § 39 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

Podľa § 38 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. Podľa ods. 3, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 39 ods. 4 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods.1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Maloletý Andrej Patrik, narodený 25.12.2017, pochádza zo vzťahu nezosobášených rodičov. Otec bol zapísaný do rodného listu na základe súhlasného vyhlásenia rodičov dňa 26.02.2020. Rodičovské práva oboch rodičov boli súdne upravené iba neodkladným opatrením (odsek 6). Matke, ešte v čase jej maloletosti, boli súdom priznané rodičovské práva (rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 22P/16/2018-23 zo dňa 16.03.2018). Za poručníka bola maloletému ustanovená matka navrhovateľky.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému T. X. je dôvodný. Rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od leta 2019. Otec má súdom uložený zákaz priblížiť sa k matke na vzdialenosť 50 metrov a zákaz kontaktovať matku maloletého písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami. Otec nebol so synom osobne od marca 2020. Napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, otec neplatí na syna výživné.

19. Medzi rodičmi nebol spor o tom, že maloletý bude zverení do osobnej starostlivosti matky. Súd nenachádza dôvod, pre ktorý by mal rozhodnúť v rozpore s návrhom matky, keďže ani kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jej osobnej starostlivosti. Súd preto návrhu vyhovel a zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky (výrok I.).

20. Matka navrhla zveriť právo zastupovania a spravovania majetku maloletého výlučne jej. Otec súhlasil s tým, aby právo zastupovať maloletého bolo zverené matke. K právu spravovať majetok maloletého sa nevyjadril. Keďže právo zastupovania je obsahom rodičovských práv, súd rešpektoval vôľu rodičov, a toto právo zveril výlučne matke. Otec žije v inom okrese. Naposledy bol v kontakte s maloletým v marci 2020. Súd nemá za preukázané, že by sa o syna riadne zaujímal. Tvrdí, že sa snažil kontaktovať starú matku maloletého, ale neúspešne. Avšak v prípade skutočného záujmu, nič nebránilo otcovi domáhať sa

svojich práv súdnou cestou. Naopak, toto právo v konaní nielenže nevyužil, ale aj ignoroval výzvu súdu zdokladovať príjem a dostaviť sa na pojednávanie na základe predvolania. Od roku 2009 bol opakovane nezamestnaný. Je tomu tak aj v súčasnosti. Otec nepoprel tvrdenie matky o tom, že nadmieru požíva alkohol a dokonca ilegálne látky. Neplatí na maloletého výživné na základe vykonateľného neodkladného opatrenia, a to napriek poučeniu kolíznym opatrovníkom a riziku trestného stíhania. Prístup otca ku konaniu, i samotnému maloletému, je teda možné hodnotiť ako nezodpovedný. Uvedené skutočnosti svedčia v prospech obmedzenia rodičovských práv otca v časti zastupovania maloletého i spravovania jeho majetku. Preto súd vo výroku II. rozsudku obmedzil otca vo výkone týchto práv a v tomto rozsahu bude matka v zmysle výroku III. oprávnená tieto práva realizovať sama.

21. Matka navrhla určiť otcovi povinnosť platiť výživné v sume 100 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu. Otec neplatí žiadne výživné. Súd považuje za odôvodnené a primerané výdavky na maloletého v sume 260 Eur mesačne. Vychádzajúc z príjmu otca, ktorý je schopný dosahovať (600 Eur), súd nenachádza žiaden dôvod, pre ktorý by sa otec nemal podieľať aspoň sumou, ktorú navrhla matka. Návrhu teda bolo možné vyhovieť v otázke určenia vyživovacej povinnosti v celom rozsahu, keďže táto suma zodpovedá dosahovaniu aspoň minimálnej mzdy. Otec netvrdí žiadne zdravotné dôvody, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce. Na základe uvedeného súd vyhovel návrhu matky a určil otcovi výživné vo výške 100 Eur mesačne od podania návrhu (výrok IV.). Z uvedeného dôvodu vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie 10.06.2020 do 31.03.2021 v sume 758,42 Eur (min. výživné od 01.07.2020 v sume 29,42 Eur; vykonateľnosť NO 26.08.2020; 100 Eur od 10.06.2020; jún = 69,93 Eur, júl 100 Eur, august 94,43 Eur, september 2020 až marec 2021 = 494,06 Eur; spolu 758,42 Eur), ktorú sumu súd povolil, so súhlasom matky, otcovi splácať v splátkach po 20 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia (výrok V.).

22. Otec navrhol upraviť jeho stretávanie sa so synom na každú sobotu od 9:00 hod. do večera. Matka súhlasila s úpravou styku, avšak za podmienky, že pri jeho realizácii bude prítomná jej matka. Matka navrhovateľky, teda stará matka maloletého, vyjadрила súhlas s takouto súčinnosťou v rozsahu každej soboty v párnom týždni kalendárneho roka od 09:00 hod. do 11:30 hod. Matka poukázala na nezodpovedný životný štýl otca, vrátane užívania omamných látok. Súd tak nemohol vylúčiť matkou tvrdené riziko a vychádzať z iných skutočností ako tých tvrdených matkou. Otec potvrdil, že so synom nebol v kontakte od marca 2020, teda rok. Matka uviedla, že maloletý sa na otca vôbec nepýta, je na ňu veľmi citovo naviazaný. Jej matka jej kontinuálne pomáha v starostlivosti o syna, keďže je študentkou denného štúdia. Súd pri úprave styku otca s maloletým musel zobrať do úvahy aktuálne zákazy otca vo vzťahu k matke (odsek 18). Na základe uvedeného súd upravil stretávanie sa v súlade s návrhom starej matky, keďže širší zásah do jej voľného času súd hodnotí ako neprimeraný. To, že otec má aktuálne zákaz približovať sa k matke a kontaktovať ju, nie je možné pripísať na vrub matke, resp. starej matke. Avšak súd považoval za nevyhnutné, aby otec realizoval právo rodiča na styk s dieťaťom v pravidelnom režime. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec sa doteraz o syna riadne nezaujímal (odsek 20). Keďže maloletý v súčasnosti nie je zvyknutý na otca a existuje dôvodná obava, že otec užíva omamné látky, otec bude musieť pri stretávaní sa s maloletým strpieť prítomnosť starej matky. Otec súdu nepreukázal zodpovedný prístup, a tiež to, že je schopný sa starať o maloletého samostatne, keďže i doposiaľ tieto stretnutia prebiehali v prítomnosti matky. Súd preto vyhovel návrhu matky a upravil styk otca s maloletým tak, ako to vyplýva z výrokov VI. až X. rozsudku. Maloletý je hravý, komunikatívny, preto v prípade, že otec bude riadne a zodpovedne realizovať tento styk, je možné v budúcnosti predpokladať obnovenie jeho vzťahu so synom, s ktorým, ako je vyššie konštatované „sa v minulosti vedel zahrať“.

23. Súd matke v súlade s jej návrhom uložil informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletého a o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach, týkajúcich sa maloletého. Uvedenú povinnosť súd vyhodnotil ako primeranú, berúc do úvahy aktuálny zákaz uložený otcovi kontaktovať matku.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Na základe uvedeného súd rozhodol o trovách tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).